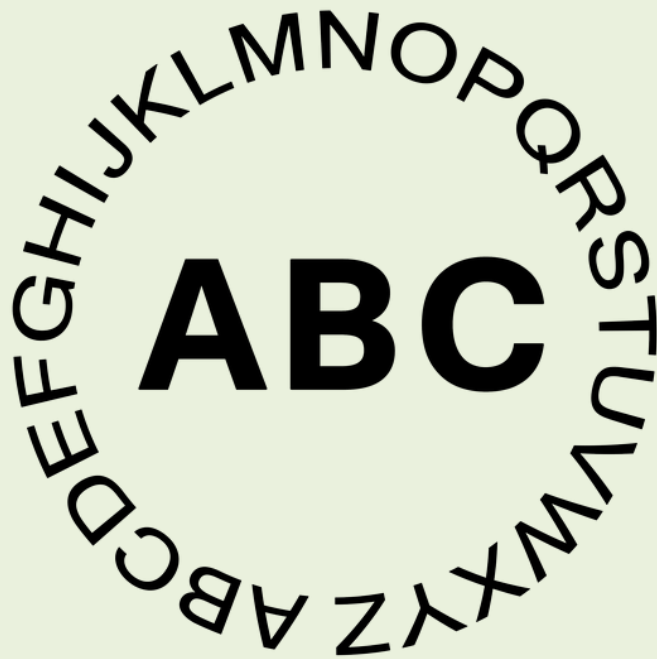

Both László e – könyve

SZLOVÁK NYELV

FŐNEVEK RAGOZÁSA

Alapos, érthető magyarázatokkal és gyakorlatokkal

Ladislav Both

FŐNEVEK RAGOZÁSA

Dunajská Streda, 2019

© Ladislav Both, 2019

ISBN 978 – 80 – 570 – 0840 – 8

E L Ő S Z Ó

Nevem Both László, a www.szlovaknyelv.sk kitalálója és tulajdonosa vagyok. Sok éve foglalkozom a szlovák nyelvvel és talán a legnehezebb és egyben legfontosabb rész a szlovák nyelv tanulásában a főnevek ragozása. Egy nagyon fontos dolog: Nem kell tőlük félni! Ezek csak ragozási minták. **SOHA NEM A RAGOZÁSI MINTÁKAT** kell megtanulni! A ragozási mintákat használni kell megtanulni! Megtanulni a gyakorlatokat kell, amelyek a könyvben szerepelnek és azokat is úgy, mintha szavakat tanulnánk. Ha fejből tudjuk a ragozási mintákat, az nem rossz dolog, de sokra nem megyünk vele. Sablonként kell használni. Ez a több tíz oldalas könyv remélhetőleg segít benne. Igyekeztem a lehető legegyszerűbb módon, magyarázatokkal egyszerűsíteni a ragozás tanulását. Bízom benne, hogy segítségére lesz a sok tanács, gyakorlat, trükk, amivel gyorsabban, hatékonyabban lehet a sokszor számunkra nehéznek tűnhető főnevek ragozása.

És ne feledjük, egyetlen módja van, hogy elkezdjünk egy nyelvet beszélni: Mégpedig, hogy elkezdjük rosszul beszélni 😊! Ne féljünk megszólalni!

Kívánok mindehhez a könyv segítségével sok sikert, hogy az idő elteltével egyre kevesebbet és kevesebbet hibázzunk a ragozásban 😊!

Jó tanulást 😊!

Both László, a szerző

1. **Esetek** – Pády
2. **Elöljárószavak** – Predložky
3. **Alanyest** – Nominatív
4. **Birtokos eset** – Genitív
5. **Elöljárószavak (Birtokos eset)** – Predložky (Genitív)
6. **Elöljárószavak (Birtokos eset + esetkérdések)** – Predložky (Genitív + pádové otázky)
7. **Elöljárószavak (Részeshatározó eset)** – Predložky (Datív)
8. **Elöljárószavak (Részeshatározó eset + esetkérdések)** – Predložky (Datív + pádové otázky)
9. **Elöljárószavak (Tárgyestet)** – Predložky (Akuzatív)
10. **Elöljárószavak (Tárgyestet + esetkérdések)** – Predložky (Akuzatív + pádové otázky)
11. **Elöljárószavak (Helyhatározó eset)** – Predložky (Lokál)
12. **Elöljárószavak (Helyhatározó eset + esetkérdések)** – Predložky (Lokál + pádové otázky)
13. **Elöljárószavak (Eszköz és társhatározó eset)** – Predložky (Inštrumentál)
14. **Elöljárószavak (Eszköz és társhatározó eset)** – Predložky (Inštrumentál + pádové otázky)
15. **Elöljárószavak – gyakorlat_1** – Predložky – cvičenie_1
16. **Elöljárószavak – gyakorlat_1, helyes megoldások** – Predložky – cvičenie_1, správne odpovede
17. **Elöljárószavak – gyakorlat_2** – Predložky – cvičenie_2
18. **Elöljárószavak – gyakorlat_2, helyes megoldások** – Predložky – cvičenie_2, správne odpovede
19. **Ragozás a CHLAP (férfi) minta szerint** – Skloňovanie podľa vzoru CHLAP
20. **Gyakorlat – CHLAP** – Cvičenie – chlap
21. **Gyakorlat – CHLAP, helyes megoldások** – Cvičenie – chlap, správne odpovede
22. **Ragozás a HRDINA (hős) minta szerint** – Skloňovanie podľa vzoru HRDINA
23. **Gyakorlat – HRDINA** – Cvičenie – hrdina
24. **Gyakorlat – HRDINA, helyes megoldások** – Cvičenie – hrdina, správne odpovede
25. **Ragozás a DUB (tölgy) minta szerint** – Skloňovanie podľa vzoru DUB

26. **Gyakorlat – DUB**– Cvičenie – dub
27. **Gyakorlat – DUB, helyes megoldások** – Cvičenie – dub, správne odpovede
28. **Ragozás a STROJ (gép) minta szerint** – Skloňovanie podľa vzoru STROJ
29. **Gyakorlat – STROJ**– Cvičenie – stroj
30. **Gyakorlat – STROJ, helyes megoldások** – Cvičenie – stroj, správne odpovede
31. **Ragozás a ŽENA (nő) minta szerint** – Skloňovanie podľa vzoru ŽENA
32. **Gyakorlat – ŽENA**– Cvičenie – žena
33. **Gyakorlat – ŽENA, helyes megoldások** – Cvičenie – žena, správne odpovede
34. **Ragozás a ULICA (utca) minta szerint** – Skloňovanie podľa vzoru ULICA
35. **Gyakorlat – ULICA**– Cvičenie – ulica
36. **Gyakorlat – ULICA, helyes megoldások** – Cvičenie – ulica, správne odpovede
37. **Ragozás a DLAŇ (tenyér) minta szerint** – Skloňovanie podľa vzoru DLAŇ
38. **Gyakorlat – DLAŇ**– Cvičenie – dlaň
39. **Gyakorlat – DLAŇ, helyes megoldások** – Cvičenie – dlaň, správne odpovede
40. **Ragozás a KOSTŤ (csont) minta szerint** – Skloňovanie podľa vzoru KOSTŤ
41. **Gyakorlat – KOSTŤ**– Cvičenie – kost'
42. **Gyakorlat – KOSTŤ, helyes megoldások** – Cvičenie – kost', správne odpovede
43. **Ragozás a MESTO (város) minta szerint** – Skloňovanie podľa vzoru MESTO
44. **Gyakorlat – MESTO**– Cvičenie – mesto
45. **Gyakorlat – MESTO, helyes megoldások** – Cvičenie – mesto, správne odpovede
46. **Ragozás a SRDCE (szív) minta szerint** – Skloňovanie podľa vzoru SRDCE
47. **Gyakorlat – SRDCE**– Cvičenie – srdce
48. **Gyakorlat – SRDCE, helyes megoldások** – Cvičenie – srdce, správne odpovede

49. **Ragozás a VYSVEDČENIE (bizonyítvány) minta szerint** –
Skloňovanie podľa vzoru VYSVEDČENIE
50. **Gyakorlat – VYSVEDČENIE**– Cvičenie – vysvedčenie
51. **Gyakorlat – VYSVEDČENIE, helyes megoldások** – Cvičenie –
vysvedčenie, správne odpovede
52. **Ragozás a DIEVČA (lány) minta szerint** – Skloňovanie podľa vzoru
DIEVČA
53. **Gyakorlat – DIEVČA**– Cvičenie – dievča
54. **Gyakorlat – DIEVČA, helyes megoldások** – Cvičenie – dievča, správne
odpovede
55. **Gyakorlat** – Cvičenie
56. **Gyakorlat** – Cvičenie – vysvedčenie, správne odpovede

ESETEK - PÁDY

A szlovák nyelvben 6 esetet különböztetünk meg. Minden egyes esetnek van két kérdése és a **NOMINATÍV** (alanyeset) kivételével minden egyes esethez **előjárószavak tartoznak**. Az előjárószavak az adott eset kérdéseival újabb értelmes kérdéseket alkotnak, amelyek szinte mozgatják az egész kommunikációt.

Ha esetleg sportkedvelő, úgy tudnám elmagyarázni, hogy az esetek a focicsapatok, a kérdések az edzők, az előjárószavak a játékosok. **AZONBAN!** Ezek a játékosok és edzők soha semmilyen más csapatba nem szerződnek át, örökre a saját csapatukban maradnak! Tehát az esethez tartozó előjárószó csak az esethez tartozó kérdéssel kerülhet kapcsolatba, más esethez tartozó előjárószó nem köthető össze más esethez tartozó kérdéssel, mert annak nincs értelme!!!

Az esetek tanulásakor nem elsősorban az eset nevét kell megtanulni (bár ajánlatos azt is), hanem a hozzá tartozó kérdést és az előjárószavakat, amelyeket az esetek kérdéseikhez kapcsolunk.

Az ESETEK – PÁDY:

NOMINATÍV (alanyeset)

kérdése: kto? čo? – ki? mi?

GENITÍV (birtokos eset)

kérdése: koho? čoho? – kinek a? minek a?

DATÍV (részeshatározó eset)

kérdése: komu? čomu? – kinek? minek?

AKUZATÍV (tárgyeset)

kérdése: koho? čo? – kit? mit?

LOKÁL (helyhatározó eset)

kérdése: o kom? o čom? – kiről? miről?

INŠTRUMENTÁL (eszköz és társhatározó eset) **kérdése:** s kým? s čím? – kivel? mivel?

ELŐLJÁRÓSZAVAK – PREDLOŽKY

**NAGYON FONTOS!!! – AZ ELŐLJÁRÓSZAVAKAT HIBÁTLANUL,
PONTOSAN KELL MEGTANULNI, NEM SZABAD ŐKET
ÖSSZEKEVERNI, MEG KELL TANULNI MINDET!!!**

NOMINATÍV: NINCS ELŐLJÁRÓSZÓ!!! Ezt már a kérdése is jelzi, hiszen a **kto?** (ki?), illetve **čo?** (mi?) kérdésre ragozás nélkül tudunk válaszolni. **Kto?** – učiteľ (tanár), **čo?** škola (iskola). A szavaink alanyeseben – nominatívban, vannak, tehát ebben az esetben **nincs ragozás!!!, vagyis nem változik meg a szó, ugyanúgy marad!!!**

GENITÍV: MEGTANULNI!!!

Elöljárószavak (Birtokos eset)

od - - tól, - től

od školy - iskolától

do - - ba, - be

do školy - iskolába

bez - nélkül

bez školy - iskola nélkül

z, zo - - ből, -ből

zo školy - iskolából, - a **z**, illetve a **zo** használata a következőképpen alakul: ha nehéz kimodani a **z** előljárószó segítségével az adott szót, akkor **zo** előljárószót használjuk. Ilyen a **zo** školy példa is, hiszen a **z** školy elég nehezen kimondható.

u - - nál, - nél

u školy - iskolánál

okolo - körül

okolo školy - iskola körül

podľa - szerint

podľa školy - iskola szerint

vedľa - mellett

vedľa školy - iskola mellett

okrem - kívül

okrem kávy - kávéen kívül, **okrem** učiteľ'a - tanáron kívül, általában személyeknél és tárgyaknál használjuk.

mimo - kívül

mimo ihriska – a pályán kívül, **mimo** prevádzky – üzemen kívül, általában területre vonatkozik

GENITÍV + PÁDOVÉ OTÁZKY: MEGTANULNI!!!

Elöljárószavak (Birtokos eset + esetkérdések)

Nem elfelejteni, ezek az elöljárószavak mindig ezekkel a kérdésekkel együtt szerepelhetnek!!!

od koho? od čoho?	kitől? mitől?
do koho? do čoho?	kibe? mibe?
bez koho? bez čoho?	ki nélkül? mi nélkül?
z koho? z čoho?	kiből? miből?
u koho? u čoho?	kinél? minél?
okolo koho? okolo čoho?	ki körül? mi körül?
podľa koho? podľa čoho?	ki szerint? mi szerint?
vedľa koho? vedľa čoho?	ki mellett mi mellett?
okrem koho? okrem čoho?	kin kívül? min kívül?
mimo čoho?	min kívül? (általában területre vonatkozik)

DATÍV: MEGTANULNI!!!

Elöljárószavak (Részeshatározó eset)

k,ku - - hoz, - hez, - höz **ku** škole - iskolához, - a **k**, illetve a **ku** használata a következőképpen alakul: ha nehéz kimondani a **k** elöljárószó segítségével az adott szót, akkor **ku** elöljárószót használjuk. Ilyen a **ku** škole példa is, hiszen a **k** škole elég nehezen kimondható.

proti – ellen **proti** škole - iskola ellen

oproti - szemben **oproti** škole - iskolával szemben

voči - szemben **voči** učiteľovi - tanárral szemben (a voči elöljárószót személyeknél használjuk)

kvôli - miatt, kedvéért **kvôli** škole - iskola miatt, kedvéért

DATÍV + PÁDOVÉ OTÁZKY: MEGTANULNI!!!

Elöljárószavak (Részeshatározó eset + esetkérdések)

Nem elfelejteni, ezek az elöljárószavak mindig ezekkel a kérdésekkel együtt szerepelhetnek!!!

ku komu? k čomu?

kihez? mihez?

proti komu? proti čomu?

ki ellen? mi ellen?

oproti komu? oproti čomu?

kivel szemben? mivel szemben?

voči komu?

használjuk)

kivel szemben? (a voči elöljárószót személyeknél

kvôli komu? kvôli čomu?

minél?

ki miatt? kinek a kedvéért? mi miatt? minek a kedvéért?

AKUZATÍV: MEGTANULNI!!!

Elöljárószavak (Tárgyeset)

cez – keresztül, át

cez školu - iskolán keresztül

pre - valaki, valami részére

pre školu - iskola részére

na - - ra, - re

na školu - iskolára

po - - ért

po školu - iskoláért

pred - elé

pred školu - iskola elé

nad - fölé

nad školu - iskola fölé

pod - alá

pod školu - iskola alá

za - mögé

za školu - iskola mögé

medzi - közé

"medzi školu" - "iskola közé"

AKUZATÍV + PÁDOVÉ OTÁZKY: MEGTANULNI!!!

Elöljárószavak (Tárgyeset + esetkérdések)

Nem elfelejteni, ezek az elöljárószavak mindig ezekkel a kérdésekkel együtt szerepelhetnek!!!

cez koho? cez čo?	kin keresztül? min keresztül?
pre koho? pre čo?	kinek a részére? minek a részére?
na koho? na čo?	kire? mire?
po koho? po čo?	kiért? miért?
pred koho? pred čo?	ki elé? mi elé?
nad koho? nad čo?	ki fölé? mi fölé?
pod koho? pod čo?	ki alá? mi alá?
za koho? za čo?	ki mögé? mi mögé?
medzi koho? medzi čo?	„ki közé? mi közé?”

LOKÁL: MEGTANULNI!!!

Elöljárószavak (Helyhatározó eset)

o - - ról, - ról	o škole - iskoláról
po - után	po škole - iskola után
na - - on, - en, - ön	na škole - iskolán
v, vo - - ban, - ben	v škole - iskolában, - a v , illetve a vo használata a következőképpen alakul: ha nehéz kimondani a v elöljárószó segítségével az adott szót, akkor a vo elöljárószót használjuk. Ilyen a vo Veľkom Mederi škole példa is, hiszen a v Veľkom Mederi elég nehezen kimondható.
pri - mellett	pri škole - iskola mellett

LOKÁL + PÁDOVÉ OTÁZKY: MEGTANULNI!!!

Elöljárószavak (Helyhatározó eset + esetkérdések)

Nem elfelejteni, ezek az elöljárószavak mindig ezekkel a kérdésekkel együtt szerepelhetnek!!!

o kom? o čom?

kiről? miről?

po kom? po čom?

ki után? mi után?

na kom? na čom?

kin? min?

v kom? v čom?

kiben? miben?

pri kom? pri čom?

ki mellett? mi mellett?

INŠTRUMENTÁL: MEGTANULNI!!!

Elöljárószavak (Eszköz és társhatározó eset)

s, so - - val, - vel

so školou - iskolával, - a **s**, illetve a **so** használata a következőképpen alakul: ha nehéz kimondani a **s** elöljárószó segítségével az adott szót, akkor a **so** elöljárószót használjuk. Ilyen a **so** školou példa is, hiszen a **s** školou elég nehezen kimondható.

pred - előtt

pred školou - iskola előtt

nad - fölött

nad školou - iskola fölött

pod - alatt

pod školou - iskola alatt

za - mögött

za školou - iskola mögött

medzi - között

"**medzi** školu" - "iskola között"

INŠTRUMENTÁL + PÁDOVÉ OTÁZKY: MEGTANULNI!!!

Elöljárószavak (Eszköz és társhatározó eset + esetkérdések)

Nem elfelejteni, ezek az elöljárószavak mindig ezekkel a kérdésekkel együtt szerepelhetnek!!!

s kým? s čím?

kivel? mivel?

pred kým? pred čím?

ki előtt? mi előtt?

nad kým? nad čím?

ki fölött? mi fölött?

pod kým? pod čím?

ki alatt? mi alatt?

za kým? za čím?

ki mögött? mi mögött?

medzi kým? medzi čím?

„ki között? mi között?”

Predložky gyakorlás 1

Fordítsa le szlovákra!

minek a részére?

ki után?

ki körül?

mi mellett?

mivel szemben?

miért?

min keresztül?

mitől?

kiből?

mi körül?

ki fölött?

mi alatt?

mibe?

miről?

mi ellen?

mi fölött?

ki mellett?

minél?

miből?

ki fölé?

kiben?

mi miatt?

ki ellen?

Predložky gyakorlás 1

Fordítsa le szlovákra! – Helyes válaszok.

minek a részére?	pre čo?
ki után?	po kom?
ki körül?	okolo koho?
mi mellett?	vedľa čoho?, pri čom?
mivel szemben?	oproti čomu?
miért?	po čo?
min keresztül?	cez čo?
mitől?	od čoho?
kiből?	z koho?
mi körül?	okolo koho?
ki fölött?	nad kým?
mi alatt?	pod čím?
mibe?	do čoho?
miről?	o čom?
mi ellen?	proti čomu?
mi fölött?	nad čím?
ki mellett?	vedľa koho?, pri kom?
minél?	u koho?
miből?	z čoho?
ki fölé?	nad koho?
kiben?	v kom?
mi miatt?	kvôli čomu?
ki ellen?	proti komu?

Predložky gyakorlás 2

Fordítsa le szlovákra!

mi fölé?

kiben?

ki szerint?

mi miatt?

mi mögé?

ki mögött?

mi elé?

mi mellett?

mi mögött?

ki alatt?

mi miatt?

mi elé?

min?

mire?

minél?

mi nélkül?

ki mögé?

ki mögött?

ki miatt?

kibe?

ki szerint?

mit?

kit?

Predložky gyakorlás 2

Fordítsa le szlovákra! – Helyes válaszok.

mi fölé?	nad čo?
kiben?	v kom?
ki szerint?	podľa koho?
mi miatt?	kvôli čomu?
mi mögé?	za čo?
ki mögött?	za kým?
mi elé?	pred čo?
mi mellett?	vedľa čoho?, pri čom?
mi mögött?	za čím?
ki alatt?	pod kým?
mi miatt?	kvôli čomu?
mi elé?	pred čo?
min?	na čom?
mire?	na čo?
minél?	u čoho?
mi nélkül?	bez čoho?
ki mögé?	za koho?
ki mögött?	za kým?
ki miatt?	kvôli komu?
kibe?	do koho?
ki szerint?	podľa koho?
mit?	čo?
kit?	koho?

Hímnemű főnevek – ragozás a chlap (férfi) minta szerint - TEN CHLAP

A következőkben megtanuljuk 😊 a **CHLAP** (férfi) minta szerinti ragozást.

- chlap (férfi) szerint ragozunk minden olyan élő hímnemű főnevet, amely nem **- a** betűre végződik. Nem kell többet megjegyezni, ugyanis a sok szabály csak bezavarna minket. Pl.: **manžel** (férj), **strýko** (nagybácsi), **muž** (férfi), **lekár** (orvos), **čášník** (pincér), **host'** (ven - dég), **tesár** (ács), **poštár** (postás) ...stb, mint, ahogy a szavakon is látszik, egyik sem végződik **- a** betűre és élő hímnemű főnevekről van szó 😊.

A ragozás elsajátításánál a következő segédkérdéseket használjuk: / minden ragozási mintánál ezeket a segédkérdéseket használjuk majd, ne féljünk tőlük, még akkor sem, ha néha a válasz értelmetlennek 😊 tűnik, akkor is válaszoljunk rá a tanulásnál, és ha lehet, egész mondattal!

A ragozást kisebb illetve nagy trükkökkel segítjük majd. A kisebb trükköket * - al a nagyokat !!! (három felkiáltójellel) jelöljük.

1. Kto/ čo je tam? (Ki - mi van ott?) - Tam je... (Ott van...)

Tam je chlap, hrdina, dub, stroj. Tam sú chlapi, hrdinovia, duby, stroje.

2. Od koho/ čoho som dostal/a SMS - ku? (Kitől - mitől kaptam SMS - t?) - Dostal/a som SMS - ku od... (SMS - t kaptam...)

Dostal/a som SMS - ku **od** chlapa, hrdinu, duba, stroja. Dostal/a som SMS - ku **od** chlapov, hrdinov, dubov, strojov.

3. Ku komu/ k čomu ideš na návštevu? (Kihez - mihez mész látogatóba?) - Na návštevu idem k... (Látogatóba megyek...)

Na návštevu idem **k** chlapovi, hrdinovi, dubu, stroju. Na návštevu idem **k** chlapom, hrdinom, dubom, strojom.

4. Koho/ čoho vidíš na ulici? (Kit - mit látsz az utcán?) - Na ulici vidím... (Az utcán látok...)

Na ulici vidím chlapa, hrdinu, duba, stroja. Na ulici vidím chlapov, hrdinov, duby, stroje.

5. O kom/ čom sa rozprávame? / Kiről - miről beszélgetünk? / - Rozprávame sa o... (... beszélgetünk...)

Rozprávame sa **o** chlapovi, hrdinovi, dube, stroji. Rozprávame sa **o** chlapoch, hrdinoch, duboch, strojoch.

6. S kým/čím ideš do kina? (Kivel mész moziba?) - Do kina idem s ... (Moziba megyek...)

Do kina idem s chlapom, hrdinom, dubom, so strojom. Na návštevu idem s chlapmi, hrdinami, dubmi, so strojmi.

A ragozás:

jednotné číslo - egyes szám - a tanulásnál használjuk a segédkérdésünket és válaszoljunk rá! Majd gyakoroljunk kérdés nélkül az előjárószavak segítségével, mondjuk szlovákul és fordítsuk magyarra! Gyakoroljunk minél több főnévvel!

N: chlap (férfi) - Kto je tam? Tam je...

G: od chlapa (férfitől) - Od koho som dostal/a SMS - ku? SMS - ku som dostal/a od...

(do chlapa, bez chlapa, u chlapa...stb)

D: k chlapovi (férfihez) - Ku komu ideš na návštevu? Na návštevu idem k...

(proti chlapovi...stb)

A: chlapa (férfit) - Koho vidíš na ulici? Na ulici vidím...

(cez chlapa, pre chlapa, na chlapa...stb)

L: o chlapovi (férfiről) - O kom sa rozprávame? Rozprávame sa o...

(po chlapovi...stb)

I: s chlapom (férfival) - * minden hímnemű főnév Inštrumentál egyes számban / tehát a s, so, pred, nad, pod, za, medzi előjárószavak használatánál / **-om** végződést kap!!! / pl.: s hrdin**om** - hőssel, s dub**om** - tölgyvel, so stroj**om** - géppel /

- S kým ideš do kina? Do kina idem s...

(pred chlapom...stb)

množné číslo - többes szám - a tanulásnál használjuk a segédkérdésünket és válaszoljunk rá! Majd gyakoroljunk kérdés nélkül az előjárószavak segítségével, mondjuk szlovákul és fordítsuk magyarra! Gyakoroljunk minél több főnévvel!

N: chlapi (férfiak) - Kto je tam? Tam sú..

G: od chlapov (férfiaktól) - * minden hímnemű főnév Genitív többes számban (tehát az od, do, bez, z, zo, u okolo, podľa, vedľa, okrem, mimo előjárószavak használatánál **-ov** végződést kap!!!) pl.: od hrdin**ov** - hősoktól, od dub**ov** - tölgyektől, od stroj**ov** - gépektől